

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

293

Vragen van het lid **Amhaouch** (CDA) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *Nederlandse deelname aan Important Projects of Common European Interest (IPCEI)* (ingezonden 2 september 2021).

Antwoord van Minister **Blok** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 12 oktober 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 4009.

Vraag 1

Kunt u zich de aangenomen motie-Amhaouch c.s. over het momentum voor IPCEI niet voorbij laten gaan (Kamerstuk 32 637, nr. 459) herinneren?

Antwoord 1

Ja. In reactie daarop is er door de Staatssecretaris voor Economische Zaken en Klimaat op 9 juli jl. een brief naar uw Kamer gestuurd (Kamerstuk 32 637, nr. 470).

Vraag 2

Deelt u de mening dat voor Nederlandse bedrijven en instellingen, zoals in de halfgeleiderindustrie en automotieve sector, deelname aan IPCEI van groot maatschappelijk en economisch belang is, mede in het licht van de wereldwijze tekorten aan grondstoffen en materialen die er ook in ons eigen land toe leiden dat productie komt stil te liggen, bedrijven en regio's economische schade oplopen en werkgelegenheid op het spel staat?

Antwoord 2

Ja, ik deel de mening dat deelname aan een IPCEI van groot maatschappelijk en economisch belang is.

Vraag 3

Wat is de stand van zaken van IPCEI Micro-elektronica 2 en IPCEI Cloud Infrastructuur en Services, waarvan deelname door Nederland verder zou worden verkend (Kamerstuk 32 637, nr. 470)? Hoeveel reacties zijn ontvangen, hoeveel bedrijven hebben gereageerd? Welke projectideeën zijn geselecteerd en welke partijen zijn betrokken?

Antwoord 3

Zoals vermeld in bovengenoemde Kamerbrief (Kamerstuk 32 637, nr. 470) zijn voor de IPCEI Micro-elektronica 2 (ME2) 14 projectvoorstellen binnengekomen op de interessepeiling die door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is uitgezet. Hiervan heeft de meerderheid van de bedrijven meegedaan aan de Europese Matchmaking die afgelopen zomer heeft plaatsgevonden. De projecten uit de interessepeiling betreffen uiteenlopende onderwerpen. Het gaat onder meer om machinebouw en meet- en testapparatuur.

Voor de IPCEI Cloudinfrastructuur en services (CIS) zijn er bij de interessepeiling 15 projectvoorstellen ingediend, die betrekking hebben op alle onderdelen van de waardeketen. De meerderheid van de bedrijven en kennisinstellingen die een voorstel hebben ingediend, heeft deelgenomen aan een voorbereidingsevenement van het Europese matchmakingproces. Op basis van alle ontvangen informatie is vervolgens een zogenoemde preselectie gemaakt van vier voorstellen die voldoen aan de IPCEI CIS-voorwaarden en kansrijk genoeg zijn om mee te doen aan het Europese matchmakingproces. Dit proces start in oktober en duurt circa acht weken.

Na een zorgvuldige nationale beoordeling, ter voorbereiding op de stringente controle van de Europese Commissie (DG Mededinging), zal worden besloten welke projecten (bedrijven) deel uit gaan maken van de Nederlandse (pre)notificatieprocessen. Dit betekent dat op dit moment geen sprake is van projecten die al definitief geselecteerd zijn.

Vraag 4

Hebt u inmiddels meer duidelijkheid over de invulling van deze IPCEI's, de Nederlandse deelname en financiële bijdrage? Wanneer wordt hier door het kabinet over besloten?

Antwoord 4

Het kabinet heeft op Prinsjesdag bekend gemaakt dat het 230 miljoen euro voor de IPCEI ME2 en 70 miljoen euro voor de IPCEI CIS heeft gereserveerd. Mede door dit financiële commitment blijft Nederland nauw betrokken bij de verdere invulling van deze IPCEI's en kunnen Nederlandse partijen daaraan deelnemen. Binnenkort zal voor de bedrijven die tijdens de interessepeiling hun interesse kenbaar hebben gemaakt en hebben deelgenomen aan de Europese matchmaking, bekend gemaakt worden hoe de verdere besluitvorming over de Nederlandse bijdrage aan deze IPCEI's er uit gaat zien. De precieze timing daarvan hangt in belangrijke mate af van het verloop van de Europese besprekingen. Pas als later in het proces de beoordeling door DG Mededinging heeft plaatsgevonden, zal duidelijk zijn welke projecten formeel onderdeel uit kunnen maken van de IPCEI's. Dan kan Nederland besluiten voor welke projecten er een potentiële financiële bijdrage komt.

Vraag 5

Overweegt het kabinet ook nog aan andere IPCEI's dan de hiervoor genoemde deel te nemen? Waarom wel/niet?

Antwoord 5

Alle lidstaten hebben de mogelijkheid om gezamenlijke voorstellen in te dienen om IPCEI-initiatieven te starten. Het is aan het nieuwe kabinet om op een case-by-case basis te beoordelen of het nadrukkelijk nut en noodzaak ziet in nieuwe IPCEI-initiatieven.

Vraag 6

Kunt u een overzicht geven van welke EU-lidstaten in welke IPCEI's participeren en voor welke bedragen?

Antwoord 6

Veel lidstaten hebben interesse getoond in deelname aan één of meerdere van de drie actief in ontwikkeling zijnde IPCEI's: Micro-Elektronica 2, Cloud Infrastructuur en Services en Waterstof. Omdat de vorming van de IPCEI een langlopend proces is inclusief een stringente toetsing door de Europese Commissie aan de hand van de in de IPCEI Mededeling uit 2014¹ gestelde

¹ EUR-Lex – 52014XC0620(01) – EN – EUR-Lex (europa.eu).

criteria, is op dit moment geen definitief antwoord te geven op welke EU-lidstaten participeren voor welke bedragen. Wel hebben in december 2020 22 EU-lidstaten en Noorwegen gezamenlijk een manifest getekend waarin deze lidstaten, waaronder Nederland, zich eraan committeren een IPCEI Waterstof te lanceren². Daarnaast is op 7 december 2020 een gezamenlijke verklaring uitgebracht inzake processoren en halfgeleidertechnologieën, waarin 22 EU-lidstaten, inclusief Nederland, overeenkomen samen te werken om Europa's waardeketen voor elektronica en ingebedde systemen te versterken.³

Ook voor de IPCEI Cloudinfrastructuur en services is een manifest getekend. Op 15 oktober 2020 hebben de 27 lidstaten de gezamenlijke verklaring⁴ voor een Europees initiatief voor de oprichting van een cloud-federatie ondertekend. Het IPCEI CIS-project beoogt aan dit doel bij te dragen door gezamenlijk een nieuwe generatie cloud-oplossingen in de EU te ontwikkelen en daarmee de Europese waardeketen te versterken. Op dit moment zijn naast Nederland ook Duitsland, Frankrijk, Spanje, Luxemburg, België, Italië, Hongarije, Polen, Slovenië, Oostenrijk en Letland betrokken bij deze uitwerking.

Vraag 7

Kunt verzekeren dat Nederland het momentum voor IPCEI niet voorbij laat gaan en de spreekwoordelijke boot niet gaat missen?

Antwoord 7

Ja, dit is het uitgangspunt. Om deze reden doet Nederland actief mee in de processen om de IPCEI's Micro-Elektronica 2 (ME2), Cloud Infrastructuur en Systemen (CIS) en Waterstof te vormen. Daartoe heeft het kabinet 300 miljoen euro voor de IPCEI's ME2 en CIS en 35 miljoen euro voor de IPCEI Waterstof in de begroting voor 2022 opgenomen.

Vraag 8

Deelt u de mening dat naast het Nationaal Groeifonds en Invest-NL ook IPCEI van wezenlijk belang is om in Europees verband te investeren in en te werken aan het toekomstige verdienvermogen van Nederland evenals het herstellen van de afhankelijkheid/balans van strategische materialen en/of producten voor onze maatschappelijke uitdagingen?

Antwoord 8

Ja, naast het Nationaal Groeifonds en Invest-NL biedt het IPCEI-instrument de mogelijkheid om gezamenlijk met andere lidstaten Europese investeringen grootschalig in *beyond state of the art* innovatie te investeren, waarbij deze anders niet of onvoldoende tot stand zouden komen. Het IPCEI-instrument kan hiermee een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van grootschalige maatschappelijke uitdagingen, aan het Nederlandse en Europese toekomstig verdienvermogen en, in het verlengde daarvan, aan economische onafhankelijkheid op strategische gebieden.

Vraag 9

Wilt u deze vragen zo snel mogelijk beantwoorden?

Antwoord 9

Ja.

² https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/supporting-clean-hydrogen/ipceis-hydrogen_en.

³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/joint-declaration-processors-and-semiconductor-technologies>.

⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/towards-next-generation-cloud-europe>.